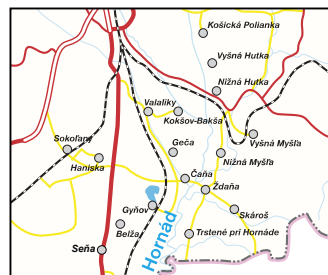

Tretí najlepší slovenský časopis v kategórii neziskových a rozpočtových organizácií súťaže Podnikové médium roka **za roky 2012, 2017 a 2018**. Vydáva Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Seňa, Skároš, Sokoľany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa.

- Novinka! Kam u nás v lete?
- Regiónu sa dotkol predošlý aj súčasný pápež
- Lekár, ktorý sleduje vtáacie hniezda
- Belžiansky rodák pri zrode botanickej záhrady
- Včelstvá ako indikátor životného prostredia

Stále takmer neznámy svet

Aké okamihy máte najradšej vy? Pre niektoré deti a mladých ľudí k nim rozhodne patria tie, keď zvládnu zahrať náročnú novú skladbu, alebo keď môžu predviesť svoj výtvarný či tanečný talent. Patria k nim aj žiaci jubilujúcej Základnej umeleckej školy vo Valalikoch. Tí najlepší sa predviedli na galakonzerte k 50. výročiu jej založenia. Radosť však môže mať rôzne podoby. Ak ste ešte neobjavili hudobný vesmír, možno práve nastal čas. Svet obsahuje ešte veľa neznámeho a krásneho. Možno si z neho práve toto leto niečo nové zamilujeme. Tipy na leto nájdete aj na stranách 3 či 15. (Foto ZUŠ Valaliky k článku na strane 7)

Chvíľa na zamyslenie

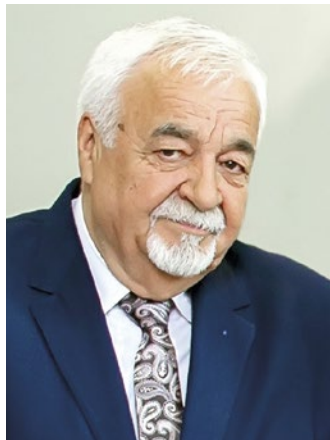
Nestrácame ľudskosť?

Vážená čitatelka, vážený čitateľ, práve držíš v rukách periodikum, ktoré doručujeme už 20 rokov do vašich domácností. Takto vám umožňujeme posudzovať, odkiaľ a kam kráča náš región.

Pritom je fakt, že to, čo nájdete v Abovskom hlásniku, nie je zďaleka všetko, čo pre vás obce, teda ich starostovia či poslanci, robia. No tešíme sa, že vám môžeme v časopise ukazovať kultúrne a športové aktivity, predstavujeme výnimočných ľudí nášho regiónu aj s presahom za jeho hranice.

A teraz chvíľa na zamyslenie. Niekdajšia lavička na priedomí našich starých mám. Kedysi bola tým, čím je dnes internet. Živou ľudskou rečou, nie iba riadkom písaným na displeji. Teplým ľudským slovom, nie anonymnou úvahou, názorom a kritikou na sociálnej sieti.

Budem konkrétnejší. Dovoľte mi malý príbeh zo života. Dve susedky Marta a Betka. Stretnú sa na ulici — jedna ide na nákup, druhá z ná-

kupu (niekedy spolu). Bicyklom či peši, neobídu sa. Zastavia sa, potešia jedna druhú, možno sa aj postážujú, skrátka, „majú si čo povedať“.

A to ma privedlo k úvahe — kiez by tej ľudskosti bolo viac... Rýchlosť áut nám to neumožňuje, veľkosť plotov nám v tom zabráňuje. Ale na hľadanie chýb si čas veru nájdeme.

Stretnutie na ulici: susedky Marta a Betka

Skúsme sa nad takou situáciou budúce povzniesť, spomaliť, hľadať v tých druhých to lepšie. Správajme sa k svojmu okoliu tak, ako chceme, aby sa ono správalo k nám. Spýtajme sa sami seba: nereagujeme často na nezmyselné pripomienky? Nič nám nechýba, ale chceme si aj my zanádať?

To, že ste nám ako občania zverili právo rozhodovať, znamená, že aj v nás pulzuje myšlienka — robiť, ako najlepšie vieme. A nepotrebuje vzletné slová chvály, stačí aj malé uznanie. Možno sa nad tým iba pousmejte. A možno mi aj dáte za pravdu...

Michal Rečka, starosta obce Čaňa

Súťaž o vstupenky

20 rokov Abovského hlásnika

Odpovedzte na súťažnú otázku a vyhrajte pozvánku na oslavu výročia Abovského hlásnika, ktorá bude 17. 9. 2025 v Kultúrnom dome v Ždani. Otázka znie:

Od ktorého roku si viete prečítať hlásnik v archíve webu regionhornad.sk?

Odpovede posielajte na e-mail regionhornad@gmail.com a nezabudnite uviesť svoju adresu a telefonický kontakt. Môžete nám tiež napísať, aké témy vás zaujímajú. Vyžrebujeme jedného z vás.

20 ROKOV ČASOPISU
2005
2025

80 rokov od víťazstva nad fašizmom

Po úctyhodných 80 rokoch mieru sme si aj tento rok 8. mája pripomenuli Deň víťazstva nad fašizmom. Pri darovaní pamätníku sa zišli priatelia protifašistických bojovníkov z Čane, aby si s úctou zaspomínali na tých, ktorí položili svoje životy za našu slo-

bodu. Okrem starostov blízkyh obcí sa zúčastnili poslanec národnej rady **František Petro** či prednosta Okresného úradu Košice-okolie **Lukáš Mato**. Predseda ZO Slovenského zväzu Protifašistických bojovníkov v Čani **Lukáš Slota** v príhovore zdôraznil význam

historickej pamäte a potrebu aktívne chrániť hodnoty, za ktoré sa bojovalo: „Ich boj nesmie byť považovaný za zbytočný a ich pamiatka musí žiť v našich srdciach ako odkaz pre budúce generácie.“ Je výzvou, aby sme aj dnes odolávali nenávisti, nespravodlivosti

a útlaku, zaznelo počas pietneho aktu.

Neformálna časť podujatia prebehla v hostinci Hornád v Ždani a následne sa účastníci presunuli na ďalšie kladenie vencov, tentoraz pri pamätníku v Skároši. Organizátori ocenili ústretový krok zo strany starostu Čane **Michala Rečku**, ktorý z fondu na reprezentáciu obce uhradil náklady za autobus, vďaka čomu mohli 50 ľudí absolvovať celý program.

V obci Skároš si pripomenuli 80. výročie ukončenia druhej svetovej vojny a víťazstva nad fašizmom už o deň skôr vatrou, ktorú slávnostne zapálil starosta **Lubomír Vranka**. Domáci aj ľudia zo širokého okolia spomínali a diskutovali pri občerstvení v podobe guláša.

Vatrou si pripomenuli výročie aj v Nižnej Hutke.

pb, red

Bohušovci posolstvo ruží šíria ďalej

Spájajú sa obce i dvojice

Vo Vyšnej Myši zasadili modrofialovú kričkovú ružu Generál Štefánik do Aleje starostov. V Ždani na troch miestach – v oddychovej zóne v centre obce a v parku pred základnou a materskou školou. Tam ešte chcú dať priestor bielej ruži s názvom Ján Pavol II.

Ako nám povedal starosta Ján Kokarda, pridať k nim chcú tabuľky o týchto veľikánoch našej doby. Aby kvety plnili aj edukačnú funkciu. V Haniške sa chystajú vysadiť ružu Generál Štefánik k pamätníku padlým vo sve-

tových vojnách na cintoríne. Objavila sa už i na verejnom priestranstve v Sokoloch či Trstenom.

Túto odrodu kráľovnej kvetín manželvia Bohušovci z ich nižnomyšianskeho rozária ako dar ponúkli všetkým obciam nášho regiónu, aby ich vysadili na dôstojnom mieste. Tým vlastne otvorili šiestu sezónu nimi vytvoreného čarovného miesta.

Jej život v spomínanom rozáriu sa začal pred tromi rokmi v spolupráci so Spoločnosťou Milana Rastislava Štefánika (SMRŠ). Tá totiž pri príležitosti

storočnice vzniku ČSR rozbehla projekt 100 ruží pre Štefánika. V rámci neho umožnila výsadbu tejto krásnej kvetiny na pôsobivých bodoch Slovenska. Bohušovci posolstvo samostatnosti, odvahy a statočnosti posúvajú ďalej.

A tieto vlastnosti má aj uvedená špeciálne vyšľachtená odroda. Ruža Generál Štefánik – tak ako on – je odolná, čelí silným mrazom. Nepesutuje sa s inými ružami. Potrebuje sôlo priestor. Čím má viac slnka, tým je krajšia a voňavejšia.

Svoje ÁNO si povedali Tereza a Lukáš v Rozáriu v Bohušov v Nižnej Myši v prvej tretine júna. Podľa slov Pavla Bohuša ide o prvú svadbu na tomto krásnom mieste. Mladomanželov sobášil starosta Ždane Ján Kokarda. Slnečná prajná atmosféra toho dňa nech ich sprevádza životom

Ruže v Trstenom už dopĺňujú infotabule

Vypestoval ju pred vyše 90 rokmi český šľachtiteľ Jan Böhme na znak úcty k spoluzakladateľovi československého štátu. V olomouckom rozáriu ju objavila Jolana Prochotská zo SMRŠ a spomínanú iniciatívu naštartovala. Začala mohyľou na Bradle a prezidentskou záhradou v Bratislave. A je už aj vo viacerých našich obciach.

Ruža Generál Štefánik v plnej kráske

Stranu pripravila Katarína Čániová

Besednica

Čarovný letný svet

Je niečo medzi nebom alebo zemou. Hovorí sa tomu aj synchronicita – spojenie dejov bez navonok zjavnej príčiny.

Skoro ráno, hneď ako som vstala, zaviedlo ma to so štikacími nožnicami a rukavicami do predzáhradky pred blok, v ktorom bývame. Ošetrila som krásne kvitnúci ružový krík, ktorý tam svojho času zasadila prajná suseda, a spoločne sa oň staráme. Lupienky bohatého oranžového kvetu, ktorý práve odkvital, som dala doma macerovať do vody, aby som si – keď sa nasýti vôňou – v nej umyla tvár. Jednu ružu som položila do vazy k počítaču, aby som si okrášľila priestor – ako obvykle, keď začínam tvoriť – dnes články do Abovského hlásnika.

Do mailov mi začali prichádzať od starostov fotky ruže Generál Štefánik, ktoré ich obec dostala darom z Rozária u Bohušov a ktoré zasadili na top miestach v obci. Píšem o tom článok a zrazu si uvedomím, že z vedľajšej obrazovky sa na mňa usmieva ruža – tapeta.

Dej graduje. Volám kvôli dopĺňajúcej informácii Aničke Bohušovej a ona mi vraví: „Práve u nás v rozáriu je svadba. Sobášia pán Kokarda.“ Ihneď som požiadala o fotku do Abovského hlásnika. Anička na to: „Dobre, mladomanželia sľúbili poslať.“ Moje nadšenie kleslo na nulu... „Ou, to im asi potrvá pár dní, do uzávierky časopisu to nestihneme.“

No neprešli ani dve hodiny a fotka pre Abovský hlásnik je k dispozí-

cii i s dôvetkom Pavla Bohuša: „Je to prvá svadba u nás.“

Tvorivý pocit vo mne rastie ako krásna kráľovnej kvetín. Rýchlo hľadám v archíve fotku, na ktorej som s manželom pri ružiach rozária pri príležitosti 44. výročia nášho sobáša. Dávam ju na môj FB vedno s fotkou čerstvých „rozárskych“ mladomanželov Terezy a Lukáša. S dôvetkom, aby aj oni sa po 44 rokoch v tom čarovnom prostredí stretli.

A ako sa skončil môj pracovný deň plný ruží? S poznaním, že keď človek žije – hoci len na istý čas – v radosť a krásu, vesmír ho podporí. Nech sú články a fotky na tejto strane svedkom tejto nadčasovosti.

Pracovisko vedúcej redaktorky Abovského hlásnika

Väčšia škôlka nielen pre veľkáčov

V Geči sa všetko pripravuje na rozšírenie materskej školy. Oproti doterajšiemu počtu 36 detí by kapacita čoskoro mala vzrásť na 96.

Starosta **Patrik Rusňák** je rád, že projekt zatiaľ beží podľa plánu a realizácia patrí aj podľa posúdenia kontrolórov medzi tie dobre zvládnuté. Dokonca je možné, že v auguste to prídu schváliť priamo z ministerstva školstva.

Okrem prístavby sa v rámci projektu menilo aj dispozičné riešenie tried. „Ešte nie je isté, koľko tried otvoríme v septembri, ale najneskôr od januára 2026 by mali byť tri, vrátane pre trojročné deti, pre ktoré sa predprimárne vzdelávanie stane povinným,“ avizuje

je starosta. Medzitým sa má v októbri uzavrieť kolaudačné konanie.

Predpokladaná kapacita 96 detí sa naplní s najväčšou pravdepodobnosťou až od septembra 2026. Bude si to vyžadovať aj nábor nových pedagogičiek. V januári by mala začať fungovať aj kuchyňa, doteraz sa deťom vozia obedy zo Ždane.

To, že kapacita Materskej školy sa využije, vníma starosta ako hotovú vec. Do Geče je totiž pomerne blízko z viacerých obcí, nemalo ľudí sa naďalej do obce sťahovať a výrazný impulz by mal priniesť aj závod automobilky Volvo.

Rozšírená budova MŠ v Geči pred dokončením

Duál je super!

Obchodná akadémia na Polárnej ulici v Košiciach má s obcou Geča uzavretú zmluvu o duálnom vzdelávaní. V praxi to vyzerá tak, že študenti druhého až štvrtého ročníka trávia jeden deň v týždni na obecnom úrade. Venujú sa nielen jednoduchšej, ale postupne aj zložitejšej agende.

Samozrejme, tri pracovníčky obecného úradu musia najskôr študentov vyškoliť. Dnes im už tak dôverujú, že

Iveta Nagyová (vľavo) z gečianskeho úradu sa venuje tretiačkam Karin Majorošovej a Simone Ružičkovej

im zverujú dokumenty o miestnych daniach, ktoré dievčatá triedia podľa mien daňovníkov či príslušných parciel.

Čerstvá maturantka Diana už má za sebou skúsenosť s prácou na úrade, počas našej návštevy sme v kancelárii zastihli ďalšie dve dievčatá, tretiačky. Pracovníčka OÚ **Iveta Nagyová** musela pred prácou so študentmi absolvovať špeciálne školenie.

Nedávna skúsenosť z maturit na Polárnej ukázala, aký je projekt životaschopný. „Videli sme, že ani učitelia nie sú plne informovaní o tom, ako fun-

guje samospráva,“ hovorí pani Iveta. Z toho vyplýva, že každá jedna možnosť vyskúšať si prax je neoceniteľ-

ným obohatením vzdelávacieho procesu študentov. Takým, aké im škola sprostredkovať nemôže. **tob**

Späť do škôlky

V 90. rokoch sa prestali využívať priestory materskej školy v Nižnej Hutke a budova začala chátrať. Po vyše troch desaťročiach sa ju obec rozhodla zrekonštruovať. Dokonca sa dočasne stala srdcom komunity, keďže veľkú rekonštrukciu podstupuje aktuálne aj kultúrny dom.

Zatiaľ sú obnovené vnútorné priestory, fasáda príde na rad neskôr. Prvým

podujatím, ktoré sa v niekdajšej škôlke konalo v spolupráci s rímskokatolíckou cirkvou, bola zbierka pre rodiny v núdzi, mamičky samoživitelky, chudobných ľudí v útulkoch a bez domova. V rámci akcie s názvom Podéľme sa bola pripravená polievka a občerstvenie. Každý mohol znevýhodneným dobrovoľne prispieť. Na rekonštrukciu objektu prispeli úrad vlády, ministerstvo financií, obec Nižná Hutka a občianske združenie ONAS. **iv/ah**

Čisté, elegantné a moderné priestory získal kultúrny dom v Belži po rozsiahlej rekonštrukcii. Práve na 50. výročie od jeho postavenia.

Nová sála a pódium, vynovené toalety, chodba a vnútorné schodisko. Zrekonštruované boli aj vodovodné a kanalizačné rozvody, rovnako vonkajšie schodisko. Nový povrch má prístupový chodník, ktorý krásli vysadená zeleň. Stánok kultúry už slúži nielen na obecné udalosti, ale priestory si s obľubou objednávajú Belžania aj na rodinné oslavy.

Premena prebiehala postupne od januára 2025 a vyžiadala si nemalé úsilie na získanie financií. Celková investícia

v sume 101 360 eur je financovaná z viacerých zdrojov. Z Ministerstva financií SR získala obec dotáciu na individuálne potreby obcí v programe P2 v sume 10 500 eur, z Miestnej akčnej skupiny Hornád - Slanské vrchy, o. z. zas nenávratný finančný príspevok 48 870,13 eur v rámci Programu rozvoja vidieka 2014-2020. V oboch prípadoch so spoluúčasťou obce 12 tisíc eur. Na zvyšných 30 tisíc eur si vzala obec úver, ktorý bude splácať sedem rokov. **mflor, ocú Belža**

Viera Ruščáková z Geče, inak rodáčka z Belže, oslávila v novom KD svoju šesťdesiatku. Tu sa aj pred 40 rokmi vydávala.

Kultúra v nových priestoroch

Splnené nádeje

Skárošský dom smútku alebo dom nádeje, ako sa tieto stavby zvyknú nazývať, prešiel podstatnou rekonštrukciou a spolu s malebným okolím dnes ponúka dôstojné prostredie na posledné rozlúčky v obci. Stojí približne od konca 90. rokov.

Prvýkrát obec podala žiadosť na jeho opravu ešte v roku 2019. „*Hlavné sme chceli odstrániť vady vzniknuté ešte pri výstavbe, opraviť praskliny v stene, vymeniť okná a dvere, podlahy, odkvapový systém, dlažbu a vykurovanie,*“ komentuje starosta **Lubomír Vranka**. Kontrola verejného obstarávania trvala dva a pol roka, no keďže inflácia výrazne zvýšila ceny, nakoniec musela byť žiadosť podaná opäť. Tentokrát sa prostriedky – 48 tisíc eur, obec prispela piatimi tisíckami – podarilo získať z Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Po šiestich mesiacoch realizácie, od novembra 2024, konečne všetko dopadlo tak, ako malo.

Kvôli tepelnej pohode boli nainštalované infračervené žiariče, ktoré môžu v studených mesiacoch pomerne rýchlo zvýšiť teplotu v interiéri na prijateľnú úroveň. „*Pohrebov v obci máme asi desať za rok,*

Okolie krásli majestátna lipa. Menšiu, stojacu vpravo zošli, a tak môže krásny strom opäť voľne rásť

takže investícia musela byť rozumná,“ poznamenáva L. Vranka. Dom nádeje by mal v budúcnosti dostať ešte novú strešnú krytinu a drevené podlahy v interiéri.

ao, ocú Skároš

Dnes je z domu nádeje v Skároši opäť dôstojný stánok

Pohľadnica z Bakše

V Kokšove-Bakši sa plány obce postupne menia na skutočnosť. Aktuálne prebieha obnova budovy domu smútku, ktorý už má najlepšie roky za sebou. Ešte v roku 2023 sa podarilo vymeniť strechu, súčasný finančný príspevok vo výške 95 370,93 eur z MAS Hornád – Slanské vrchy, o. z., posluží na výmenu vstupu, na novú

fasádu omietku a nový interiér budovy. Skráslenia sa dočká aj okolie.

V obci pribudne ďalšie ihrisko v blízkosti škôl aj s inkluzívnymi prvkami pre deti so špeciálnymi potrebami, ako sú napr. hojdačka hniezdo či tabuľka labyrint. Nové pieskovisko a preliezky si mládež bude môcť užívať už cez tieto prázdniny. Realizáciu

Pokračujú v rozvoji

umožnila dotácia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR v sume 50 tisíc eur z výzvy Ihrisko pre každé dieťa.

Rekonštrukcie sa dočká aj prístupový chodník ku kostolu a ZŠ z dô-

vodu zvýšeného pohybu chodcov, čím sa zvýši ich bezpečnosť. Poslúži na to schválený nenávratný finančný príspevok vo výške 64.315,25 eur z MAS Hornád – Slanské vrchy, o. z.

mflor, ocú Kokšov-Bakša

V strede Vyšnej Myšle

Dažďová záhrada zlepší mikroklimu

Súčasťou projektu Výtlačný rad v obci Vyšná Myšľa je projekt Dažďová záhrada.

Navrhovaná oddychová zóna pri pamätníku padlých hrdinov 2. svetovej vojny vytvorí nový priestor na stretávanie na mieste, kde sa prepájajú cesty k hlavným bodom v obci. Ústredným prvkom parku bude mlatová cesta s piatimi betónovými lavičkami a kruhovou dažďovou záhradou uprostred. Priepustné mlatové chodníky, na rozdiel od asfaltových či betónových, prispievajú k znižovaniu dôsledkov intenzívnych zrážok. Umožňujú odparovanie vody späť do prostredia, a tým zlepšujú mikroklimu a prispievajú k ochladzovaniu vzduchu počas horúceho leta.

Prístup z hlavnej cesty tvorí štrková plocha a betónové nášlapné kamene. Ďalším prvkom prinášajúcim pohodlie je betónový stojan na šesť bicyk-

lov. Oddychová zóna bude slúžiť aj turistom. V obci začína modrá turistická trasa vedúca do Slanských vrchov, ve-

die ňou aj červená cyklotrasa a náučný chodník Horný Abov, ktoré pokračujú k zrekonštruovaným pozostatkom

ranogotického kostolíka z 13. storočia známeho ako Koscelek.

Miroslav Juhás/red

Pápež František s ľuďmi nášho regiónu

Životný zážitok

Je výnimočné, ak Svätý Otec navštívi konkrétne miesto konkrétnej krajiny a majú možnosť sa s ním stretnúť konkrétni ľudia. Takýchto prepojení nie je na svete veľa. Naši ľudia patria medzi nich.

Tu sú vyznania dvoch z nich, aby prepojenie zarezovalo aj v nás – o to viac, že vo fyzickom svete bolo SLOVO ČI GESTO v prípade charizmatického pápeža **Františka** posledné.

Lucia Lovašová, zbornajsterka Zboru sv. Cyrila a Metoda pri gréckokatolíckom katedrálnom chráme Narodenia presvätej Bohorodičky v Košiciach. Dirigovala zbor na liturgii so Svätým Otcom v Prešove.

Pred samotnou sv. liturgiou som mala veľké obavy. Uvedomovala som si, že nás sleduje celý svet, že spievame pre nás nie v prirodzenom prostredí za podmienok, na aké nie sme vôbec zvyknutí. Bola som si vedomá, že bez úplnej koncentrácie a flexibility, vzá-

jomnej dôvery a rešpektu to nezvládne. Stále som si však pripomínala, že je to – tak ako vždy – hlavne o modlitbe. Všetky obavy, stres a napätie sa rozplynuli v okamihu príchodu Sv. Otca. Vyžaroval z neho nesmierny pokoj, pokora a nefalšovaná radosť, čo som v okamihu pocítila aj ja. Pokoj – to zvládnem, pokoru – idem sa modliť a radosť – môžem tu byť. A ak vám ako zboru Sv. Otec ukáže pri odchode palec hore, teda jednotku, pocit sa nedá opísať. Bolo to najväčšie uznanie, akého sa nám ako zboristom i mne ako dirigentke dosiaľ dostalo.

Predchádzala mu náročná príprava. Začala sa počas letných prázdnin a trvala viac ako dva mesiace. Spojiť spevákov, ktorí nie sú profesionálmi, ktorí sú navyknutí na určitý spôsob práce vo vlastnom zbere so svojim dirigentom, bolo pre mňa veľkou výzvou. Ale verila som, všetci máme spoločný cieľ a každý vydá zo seba maximum.

Úprimne zo srdca ďakujem všetkým za dôveru, rešpekt, flexibilitu a námahu. Obetovali nielen svoj čas, ale i všetky náležitosti spojené s dochádzaním na skúšky. Moja veľká vďaka patrí **Márii Šandorovej**, dirigentke Zboru bl. P. P. Gojdiča z Vranova nad Topľou-Černého, ktorá mi bola v príprave veľkou oporou.

Monika Floriánová, redaktorka Abovského hlásnika, dobrovoľníčka na Luniku IX

Nečakaná informácia o úmrtí pápeža Františka ma zasiahla na vidieku u rodičov. „Monika, mám pre teba smutnú správu,“ oznámil mi otec. Hlavou mi prebehlo všeličo, začala sa ozývať úzkosť. „Zomrel pápež...“ Dostal som smútok a ľútosť. Ale hneď som si uvedomila, v aký krásny čas odišiel k Bohu – na Veľkonočné sviatky po zmŕtvychvstání Ježiša, po požehnaní mestu a svetu, rozlúčil sa so

„Ste jedničky...“ Zdvihnutý prst ako symbol uznania pre zbor

Monika ako dobrovoľníčka

svojimi ovečkami. Vďaka, František! Stretla som ho 14. septembra 2021. Mala som zimomriavky, keď vyšiel na pódium na Luniku IX. v Košiciach. Práve tam, na rómskom sídlisku, som pomáhala pri výdaji stravy pre dobrovoľníkov. Stála som od neho pár desiatok metrov, vnímala jeho úsmev,

gestá a slová. Múdre, priateľské, poutné... Písala som o tomto stretnutí aj v Abovskom hlásniku č. 3/2021 (nájdete ho v archíve). Ďakujem, drahý František, za službu, za modlitby a výzvy, za lásku a porozumenie, za odhodlanie...

Po smrti pápeža Františka bol 18. mája 2025 inaugurovaný jeho nasledovník, 267. pápež Katolíckej cirkvi Lev XIV. Aj ten má k našej krajine a jej východu blízko.

Tlačová agentúra SR uvádza, že bol viackrát na Slovensku ešte v pozícii generálneho predstaveného Rádu svätého Augustína. V 2005 navštívil kláštor augustiniánov v Košiciach. Slovensko plánoval navštíviť ako kardinál aj v tomto roku. V Košiciach mal 1. júna slúžiť svätú omšu. V júli plánoval navštíviť Levoču – kde mal byť hlavným celebrantom slávnostnej odpustovej omše na Mariánskej hore – a tiež júlovú Cyrilo-metodskú púť v Nitre.

Katarína Čániová a Monika Floriánová, foto TASR a respondentky

Pápež sa lúči po liturgii aj so zborom

Magické aj praktické

Súzvučenie

Otvorené oči dokorán. Od úžasu. Kvet, stromy, lúky vo svojej najväčšej sile. Kvitnú ostošest. Listy plné zelene sa roztopašne pohrávajú s vetrom. Vtáci začínajú so spevom už po tretej ráno a niektoré neutíchajú ani podvečer. Zvodná vôňa agátu, jazmínu, všakových bylín... Neopakovateľné obdobie. Júnový a júlový čas vrcholu slnka, letný

slnovrat 21. 6., svätajánska noc 24. júna. Teplé večery, kde sa vidíme bez lampy aj po 21. hodine.

Budte v tomto magickom čase čo najviac vonku. Voňajme, zhlboka dýchajme, naširoko rozpriahame ruky... V prírode, v záhrade alebo aspoň v parku či tam, kde je zeleň. Sama/sám a aj s rodinou, priateľkami či priateľmi. Súzvučme s energiou vrcholiacoho slnka. Lebo práve v ňom platí: Čo je magické, to je praktické. A čo je praktické, to je magické. Ľudové prastarosti tomu dávajú za pravdu:

♥ **Na svätého Jána otvára sa svetu brána.**

♥ **V lete viac mocí než v jeseni.**

♥ **Na Jána zlatá papraď v lese zlé sily zaháňa.**

♥ **Janko, ber pochodeň, blíží sa noc magická, dnes preskočíš oheň, bozkáš milú na líčka.**

♥ **Keď slnko vrcholí, v očiach má hviezdičky.**

kčj

Polstoročné jubileum oslávila ZUŠ Valaliky ako sa patrí

Krása (zatiaľ) víťazí nad nepriazňou

Ak čítate Hlásnik pravidelne, viete, že s polstoročiami sa v posledných rokoch priam roztrhlo vrece. Oslavujú školy, súbory, ustanovizne. Jedna je však unikátna. Základná umelecká škola Valaliky aj so svojimi 10 pracoviskami roztrúsenými po celom okrese. Končiaci sa školský rok 2024/2025 bol presne päťdesiaty v ich histórii.

Riaditeľka školy **Anna Gordan** hovorí, že jubileum si chceli pripomenúť čo najdostojnejšie. Všetko od začiatku školského roka smerovalo k strede 14. mája, keď sa v kultúrnom dome vo Valalikoch na slávnostnom koncerte predstavilo to najlepšie, „crème de la crème“ z hudobného aj tanečného odboru. Zároveň boli vystavené tie najkvalitnejšie práce žiakov a žiačok výtvarného odboru.

► Galavečer a talenty

Na galavečer prišla približne stovka rodičov a asi tolko ďalších hostí a reakcie sa hemžili iba superlatívami. Kvôli výročiu bola zriadená špeciálna webová stránka zusvalaliky.sk/50. vyrocie/ – na nej si môžete pozrieť okrem množstva zaujímavých informácií tiež záznam spomínaného koncertu. Objaví sa v ňom aj **Peter Varga** z Ruskova, talentovaný klavirista.

Akordeónový súbor

„Hrá už na úrovni konzervatoristu, ide o výnimočný talent, ktorý treba aj dostatočne pedagogicky podchytiť, čo sa podarilo mojej kolegyni **Ludmíle Šásfaiovej**,“ komentuje riaditeľka.

Špecialitou koncertu boli súbory mimoriadne poskladané zo žiakov z rôznych pracovísk. „Mali o to náročnejšiu úlohu, že si navčičili klasické a estrádne skladby, nie ľudovky alebo koledy ako na našich humorných či vianočných koncertoch.“ Niektorých sólistov sprevádzalo učiteľské hudobné zoskupenie.

Práca s talentmi je iba jednou z mnohých stránok umeleckého školstva. Medzi ďalšie pozitívne stránky patrí vzťah k hudbe ako takej. „Je dokázané, že už počúvanie hudby

kvalitne stimuluje mozog, no keď sami hráte, v hlave sa spustí priam ohňostroj podnetov,“ podotýka riaditeľka Gordan.

► Čas prináša zmeny

Talent a pozitívny vzťah k hudbe aj naďalej zdobia školu ako celok i mnohých jej žiakov. Časy sa však menia. Pre niektorých rodičov je umelecká škola len akoby ďalší krúžok, kde „odložia deti“. Sú aj takí žiaci, ktorí napriek nespornému

talentu školu vychodia bez vlastného hudobného nástroja. „No stáva sa aj to, že rodičia od našej školy veľa neočakávajú a nakoniec žasnú, keď vidia, čo ich dcéra alebo syn dokáže,“ vraví Anna Gordan.

► Záujem a rozpočet

Nová doba zastihla aj učiteľov. „Ešte pred desiatimi rokmi ich bola väčšina zamestnaná na plný úväzok. Dnes, keď ľudia musia platiť hypotéky, často nie je možné z platu vyjsť. Vyše polovicu pedagógov máme na čiastočný úväzok – popri učení sa venujú ďalším pracovným projektom,“ vraví riaditeľka. Je to dlhodobý problém, o to viac, že zriaďovateľom ZUŠ je obec, ktorá tak musí nájsť v rozpočte peniaze na výplaty učiteľom zo všetkých 10

pracovísk. „Nevieme, ako dlho sa tento systém ešte udrží. Buď pre štát nebude umelecké školstvo popoluškou, ktorá zbiera len zvyšky, alebo sa budeme musieť vydať cestou, že rodičia budú za jedinú hodinu platiť možno trojcifernú sumu, ako je to v bohatých súkromných školách na západe,“ zamýšľa sa Anna Gordan. Pritom niektoré obce stále rastú a záujem o umelecké vzdelávanie neustupuje. „Naše kapacity sú naplnené na maximum. Niekedy nevieme prijať až 30 percent detí, hoci talentové skúšky urobili.“

Peter Varga hrá na klavíri

ZUŠ vo Valalikoch úspešne konkuruje prestížnym umeleckým školám v Košiciach či inde na východnom Slovensku. 50 rokov prinieslo poklady, ktoré zostávajú, no nemali by zostať len akoby vo vitríne minulosti. Aby sa umenie nestalo napokon len zábavkou pre hŕstku tých, čo si to môžu dovoliť. Naša ZUŠ sa má čím chváliť. Nech ich teda polstoročné jubileum vyzbrojí ďalšou chuťou do objavovania krásy hudby, tanca aj výtvarného umenia. Napriek všetkým nástrahám a prekážkam dneška.

Anton Oberhauser, foto ZUŠ Valaliky

Baletka Ema Lešková

Nominácia ôsma: Ján Švehlík st., lekár a nadšenec ornitológie z Nižnej Hutky

Život na krídlach

Už dnes sa dá povedať, že má zážitkov na niekoľko životov. A stále je pri sile, ktorú využíva nielen vo svojej práci ako lekár-anestéziológ, ale aj ako amatérsky ornitológ. Od roku 1988 občan Nižnej Hutky. To všetko – a asi ešte o dosť viac – je MUDr. Ján Švehlík st.

Jeho láska k prírode, zvlášť k živočíchom, vznikla ešte za chlapčenskosti, keď sa vo Východoslovenskom múzeu zoznámil s pánom, ktorý tam preparoval vtáky pre stálu prírodovednú expozíciu. Puto sa ešte posilnilo, keď Janko ako vysokoškolský študent začal v múzeu pracovať na čiastočný úväzok. Mladý nadšenec neskôr venoval do tamojšej zbierky aj svoju kolekciu vypreparovaných motýľov. Za odmenu dostal nádhernú knihu Dravé vtáky sveta, v tom čase unikátne dielo svojho druhu.

Keď Ján Švehlík začal pôsobiť ako lekár, príroda musela bokom. Práca

popretkávaná nočnými i dennými službami, stavba domu v Hutke, medzitým niekoľkoročná pracovná stáž v Líbyi... Tam ochutnal zmes rôznych kultúr a musel si poradiť s najrôznejšími náročnými situáciami. „Líbya ma naučila hlavne vychádzať s ľuďmi.“

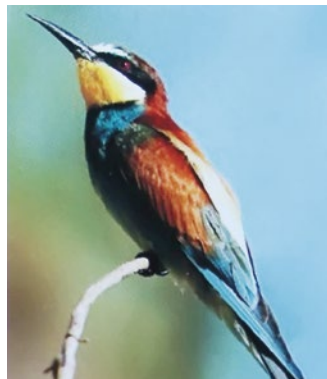
► Dravce tu sú!

Dnes si už Ján Švehlík môže do istej miery určovať, koľko toho odpracuje. Preto svoj vzťah k operencom, najmä tým dravým, môže rozvíjať. Je to práve on, kto má najväčší prehľad, kde v chotári Nižnej Hutky hniezdia sťahovavé vtáky. Tieto hniezdiská aj dokumentuje. Svoj domov u nás má myšiak hôrny, jastrab krahulec, krkavce.

Napríklad už piatym rokom sleduje jedinca orla kráľovského. „U nás v Hutke nemáme skaly, preto sa orol väčšinou usídľuje na vyšších konároch.“ Žiaľ, takýto krásny dospelý vták býva skôr výnimkou. „Mláďatá majú vysokú úmrtnosť, veľa z nich sa nedožije roka.“ Možno od hladu, na následky zranenia alebo vplyvom predátorov. Úlohou ornitológov je tiež vedieť o možnom výrube dreva a upozorniť, aby táto činnosť neohrozila hniezdiace vtáky.

No nielen dravcami je ornitológ „živý.“ V posledných rokoch si asi všetci všimame výrazný úbytok hmyzo-

Ako anestéziológ dnes ešte pomáha synovi chirurgovi pri plastických operáciách.

Medzi chránené druhy v Chránenom vtáčom území Slanské vrchy patrí aj včelárík zlatý

žravých vtákov, napríklad lastovičiek. Ján Švehlík sa s tým rozhodol niečo urobiť. Na budove polikliniky na Panelovej ulici, kde v Košiciach pôsobí, nechal upevniť niekoľko búdok pre dážďovníky, tých skvelých letcov, ktorí nás ohurujú svojou rýchlosťou a akrobaciou najmä pred dažďom.

„Urobili sme to po tom, čo zatepľovali okolité bloky a vtáčiky tam už hniezdiť nemohli. Ja by som pokladal za veľkú česť, keby sa na mojom dome nejaké ubytovali,“ hovorí.

Nedávno zanechal aj v domovskej obci hmatateľnú stopu – postaral sa

Ján Švehlík sa postaral o podložku pod hniezdo belorítok na budove obecného úradu v Nižnej Hutke

o podložku pod hniezdom belorítok, hneď v susedstve obecného úradu.

Srdce Jána Švehlíka tak stále bije aj pre našich operených spolovníkov. Akoby aj ono malo svoje krídla, perute, ktoré ešte vždy lietajú vysoko, až tam, kam môžu len tí najcieľavedomejší.

Anton Oberhauser, foto ao/nh/kčj

Nižná Hutka bola svojho času mekkou čerešní. Na kopci nad obcou ostalo len torzo z voľakedajších sádov. No časy sa, našťastie, menia. Desiatky nových stromov zasadil práve Ján Švehlík. Lebo vtáky majú radi čerešne.

Haniska Dedinou roka 2025?

O prestížny titul Dedina roka sa v celoslovenskej súťaži opäť uchádza Haniska. Prvýkrát to skúsili v roku 2015, keď vyhral Spišský Hrhov.

V posledných rokoch sa obec dynamicky rozvíja, vedenie dlhodobu pracuje na systematickom zlepšovaní infraštruktúry, vzhľad verejných priestranstiev a modernizácii služieb, čomu pomohlo efektívne čerpanie eurófondov. Porote teda majú čo ukázať.

Do Hanisky zavítala 2. júna návšte-

va štábu STVR z relácie Regina, kde sa predstavia všetci účastníci súťaže z východu. „Redaktori sa zaujímali o MŠ, futbalistov Old Boys, kostol sv. Jána Nepomuckého, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou a kryptu rodiny Zichy v jeho podzemí, o park s krížovou cestou a sochou Krista, o súťaž v kosení či detské ihriská. Bolo toho veľa, čo by sme im ešte ukázali, ale času bolo málo,“ vymenúva starosta Miloš Barcal.

Hodnotiaca komisia zavítala do obce 29. júla. Jej členovia sa budú bližšie oboznamovať s miestnou kultúrou, zvykmi a historickým dedičstvom. Posúdia, ako sa obec rozvíja a napreduje moderným a udržateľným spôsobom. Výsledky súťaže, ktorú organizuje Slovenská agentúra životného prostredia v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR, budú známe na jeseň tohto roka. Držme Haniske palce!

Monika Floriánová

Štáb STVR pri natáčaní

Rodák z Belže Jozef RÁCZ - spoluzakladateľ najväčšej botanickej záhrady na Slovensku

Wolémia vznešená pre svet

Jozef Rác, spoluzakladateľ a prvý riaditeľ Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach

Objav wolémie vznešenej udivil celý svet. Tento vždy zelený strom považovali za vyhynutý druh a bol známy len zo skamenelín. Odborníci ich datovali do čias dinosaurov, do obdobia pred 200 miliónov rokov.

Nález živej fosílie v Austrálii v roku 1994 bol oslavovaný ako botanický nález storočia. Presné miesto nálezu 23 jedincov sa stále udržuje v tajnosti. No tento kriticky ohrozený druh prežíva a rozvíja sa vďaka rozmnožovaniu v záložnej zbierke - aj v medzinárodne akceptovaných botanických záhradách. Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach spolu s bratislavskou kolegou patrí medzi nich. **Doc. Jozef Rác**, rodák z Belže, netušil, že bude mať podiel na svetovej záchrane tohto mimoriadneho druhu...

► Ďaleký aj blízky svet

Wolémiu vznešenú môžete obdivovať v jednom z expozičných skleníkov košickej botanickej záhrady. Tak ako mnoho ďalších nádherných stromov, kríkov, kvetov, chrobáčikov aj motýľov vo vnútri aj jej pôsobivom vonkajšom areáli. Na 30 hektárovom úpätí kopca Červený breh. O jej vznik a rozkvet sa výrazne zaslúžil spomínaný rodák a zároveň patriot Belže - Jozef Rác, spoluzakladateľ a prvý riaditeľ košickej botanickej záhrady, najväčšej na Slovensku. Docent na Univerzite Karlovej v Prahe, významná osobnosť európskej botaniky no a zároveň prekvapenie - autor takmer 250-stranovej knižky o živote v jeho rodnej obci Pripovedky z valala. Napísal ju na dôchodku, v roku 1977.

Aj o ňom sa mohli obyvatelia nášho regiónu dozvedieť na výstave pod holým nebom - na Hlavnej ulici metropoly - s názvom Jubilantka - 75 rokov Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach. Položil základy pre štatút chráneného areálu. Toto špecializované pracovisko

Wolémia vznešená v prírode dosahuje výšku až 40-tich metrov. Živá fosília - starobylá ihličnatá drevina je v mnohom odlišná od súčasných. Na znovuoobjavenie čakala 200 miliónov rokov. Jej výpestky môžete obdivovať na nemnohých miestach v Európe. Patrí k nim Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

sa stará o 4 000 druhov rastlín, medzi nimi aj o 14 chránených druhov, z toho osem kriticky ohrozených.

► Kým a čím bol?

Doc. RNDr. Jozef Rác, CSc. sa narodil v roku 1909 v Belži a tiež ho tam v roku 1984 pochovali. A ako pre Abovský hlásnik povedal starosta obce **Ondrej Pravda**, na hrob chodieval i jeho jediný syn žijúci v rodičovskom domčeku pri botanickej záhrade.

V rokoch 1948 - 1952 bol Jozef Rác vedúcim Botanického ústavu Poľnohospodársko-lesníckeho inžinierstva v Košiciach umiestneného v menšom areáli - terajšej Univerzity veterinárskeho lekárstva. Vďaka jeho nadšeniu a nasadeniu sa ústav presťahoval na súčasné miesto. Riaditeľom nástupníckej Botanickej záhrady SAV v Košiciach bol do roku 1958 a neskôr sa stal vedúcim Katedry botaniky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach.

Pripovedky z valala

O čom sú? Ide o beletrizované rozprávania životných príbehov miestnych obyvateľov Belže, o štátom neželanom masívnom výstahovalectve na začiatku 20. storočia a jeho organizačnej, často utajovanej mašinérii. Rodnú dedinu v diele nazýva Ortvanka a pozmenené sú aj mená aktérov deja. Podľa Ondreja Pravdu obec má toto dielo v jednom exemplári.

Strelícia kráľovská. Jej kvet má podobu vtáka s dlhým zobákom. Táto majestátna rastlina pôvodom z Južnej Afriky vynikne vo veľkých slnečných priestoroch s bohatou zálievkou. Preto sa jej dobre darí v Botanickej záhrade UPJŠ Košiciach. Obdivovať ju môžete v expozičnom skleníku.

Venoval sa výskumu druhotného dreva a tiež burín i vzťahu medzi nimi a kultúrnymi rastlinami. Získal viacero ocenení, vrátane štátneho - Rad práce II. stupňa za zásluhy pri výstavbe zničeného Slovenska.

*Katarína Čániová,
foto autorka a BZ UPJŠ*

Deti vysadili morušu

Vyššie 70 detí základnej a materskej školy v Kokšove-Bakši v spolupráci s obecným úradom aktívne oslávili Deň Zeme. 24. apríla si navliekli guméné rukavice na ruky a vydali sa čistiť okolie stromovej aleje a multifunkčného ihriska od odpadkov. Keďže stromy sú dôležitým prvkom v krajine, vysadili jednu morušu bielu na čestnom mieste v stromovej aleji. Chlapcom, ktorí sa podujali pomôcť starostovi **Mikulášovi Hudákovi** so sadením, išla práca s lopatou od ruky. Deti boli okrem dobrého pocitu z užitočnej činnosti odmenené aj sladkou pochúťkou. *mflor, ocú KB*

Nový strom - nová radosť

Sviatok práce oslávili v Haniske úplne trefne, a to obecnou brigádou. Zapojili sa úplne všetci.

Školáci poupratovali areál školy, spevávajú z Haništanky vypleli záhony na verejných priestranstvách, dôchodcovia natreli pergoly a vyvýšené záhony v škôlke. Muži zo skupiny Haniščane s poslancami pomohli pri servise detských preliezačiek a úprave verejných plôch. Zamestnankyne obecného úradu vysadili kvety a ďalší zamestnanci so starostom **Milošom Barcalom** upravovali dvor obecnej nehnuteľnosti. Spoločné dielo sa podarilo a po dobrej práci prišla odmena – opekačka pri obecnom úrade.

Aj Trstenčania vyčistili svoje okolie. Začiatkom apríla 25 dobrovoľníkov z obce a OZ Priatelia trstenkej prírody vyzbieralo odpadky na ceste do Ždane, na cyklotrasách do Gyňova a Skároša, vyčistili cestu k maďarskej hranici, okolie MŠ a ZŠ. Obriadili morušovú a lipovú aleju. Na všetko dozeralo usmievavé slnko. Upratovanie neminulo ani Múzeum u Gagarina – ženy vysávali, utierali prach... „Vyzbieralo sa okolo 20 vriec odpadkov. Úprimne, tak veľa sme nečakali,“ vraví starosta **Matej Kočíš**. „Ďakujem iniciatíve Upracme Slovensko za pracovné rukavice a vrecia na odpadky a hlavne za to, že organizuje túto skvelú akciu pre naše krásne Slovensko.“

Brigádam sa nevyhýbajú ani v Nižnej Myšli. Vymenúva starosta **Miroslav Sišák**: „Vďaka šikovným, obetavým rukám a obecnej technike sa podarilo poslancom a členom združenia Športový klub Nižná Myšľa, Collegium Mysle, Dúhová stonožka pokosiť a vyčistiť od popadaných drevín turistický chodník na Skalku. Zrekonštruovali basket-

Ked' práca tvorí krásu

Haništanky sa pravidelne starajú o kvietky

balové koše a natreli príslušenstvo futbalového ihriska. Obrovský kus práce odvedli v areáli archeoskanzenu, ktorý pripravili na novú sezónu. Srdečne ďakujem všetkým, ktorí prišli na brigádu a vytrvalo zveľadujú našu obec.“

Vďaka „očistným kúram“ ochotných dobrovoľníkov sú krajšie a čistejšie aj ďalšie obce nášho regiónu. Vychutnajme si túto krásu a udržujeme ju pre nás všetkých, minimálne tým, že nevyhodíme smeti na zem.

Monika Floriánová, obec

Okraje ciest sú najviac znečisťované. Trstenčania ich pravidelne upratujú

Hrozba zvýšeného úhynu môže trvať

Možno ste tú informáciu zachytili. Posledný rok poznal podstatne výraznejší úhyn vo včelstvách, než je zvykom bežne. A čo je horšie, včelári nevedia zaručiť, že sa podobná situácia nezopakuje.

Zatiaľ nie je dôvod na paniku. Viacerí dlhoroční a skúsení včelári však aj v našom regióne hlásili nečakane vysoké hynutie včiel, niekde aj vyše 30 percent. Medzi nimi starosta Skároša **Lubomír Vranka**, ktorému rok obvykle neprežije 5 – 10 percent tohto užitočného hmyzu. Podľa neho mali menšie straty chovatelia, ktorých úle sa nachádzajú blízko lesa. Ale to môže byť iba čiastková príčina. „V každom prípade, ak by sa situácia zopakovala ešte rok alebo dva, viem, že ľudia prestanú chovať včely. Stane sa to nerentabilné,“ dodáva starosta-včelár.

Šéf ždaniarskej organizácie záhradkárskoho zväzu a ďalší aktívny včelár **František Vereb** potvrdzuje, že svoju

Aj včely nás potrebujú

úlohu mohlo zohrať aj teplé počasie a málo zrážok od minulého augusta do októbra. Okrem toho na včely môžu nepriaznivo vplyvať chemické postreky na poliach. A svoje urobia aj škodcovia a rôzne vírusové infekcie.

Minulý rok boli pritom znášky medu v prvej polovici roka nadpriemerne vysoké. František Vereb vidí aj ďalšiu príčinu na znepokojenie. Čisto ľudskú. Hoci slovenskí včelári sú na tom podobne ako ich kolegovia v okolitých krajinách, včelársky zväz nevydal stanovisko, že sa „niečo deje“. Inak to bolo v susednom Česku, kde sa chovatelia snažili problém pomenovať a definovať. „To by mohla byť aj cesta k tomu, aby štát finančne kompenzoval včelárom straty. Ani poisťovne zatiaľ nie sú ochotné poistiť chovy pred nadmerným úhynom, na rozdiel

napríklad od krádeží,“ dodáva známy chovateľ a pestovateľ.

V neposlednom rade spôsobujú straty aj včely samotné, keďže silnejšie kolónie môžu zaútočiť na tie slabšie a vytlačiť ich z úľa. „A to sa môže stať pomerne ľahko, keďže im vezme med, prípadne peľ pre naše potreby, zatiaľ čo ony ho vlastne vyrábajú pre seba.“ František Vereb v neposlednom rade odporúča menej časté kosenie trávnatých porastov, keďže sa tak obmedzuje rôznorodosť kvitnúcich rastlín, ktoré môžu včely opeľovať.

Ďalšia skúsená včelárka **Natália Šiváková** zo Sene poukazuje na fakt, že koncom roka 2024 v úloch veľmi chýbal peľ. „Bolo ho možno o polovicu menej ako rok predtým. Včely nemali zásoby, čo sa ukázalo pri tohtoročnej jarnej prehliadke úľov,“ komentuje. Aj

ona je presvedčená, že za úhyn včiel sčasti môžu chemické postreky poľnohospodárov. A za veľmi dôležité považuje zmeniť liečivo proti klieštiku, lebo to aktuálne už prakticky neúčinkuje. „Zdá sa, že klieštik na používaný preparát získal odolnosť,“ vraví včelárka.

Zostáva dúfať, že aktuálne negatívne skúsenosti nezanechajú výrazné stopy na našej včelárskej komunite. Následky by boli nedeľné.

Anton Oberhauser,
ilustračné foto archív redakcie

Seňa či Valaliky so stále atraktívnou ponukou

Vidíme človeka, ktorého môžeme poznať hlavne z televíznej obrazovky alebo sociálnych sietí. Keď herečku či herca, stand-up komika či performeru vnímame naživo, ako pred nami rozvíja a prežíva svoje umenie, zážitok na nás okamžite prechádza a zabúdame na všetko navôkol.

Tomu sa hovorí sila divadla. Prebudiť v nás cit, neľahostojné emócie.

Návštevy profesionálnych hereckých súborov, väčších či menších, sú stále dobrou tradíciou. Asi jej najväčšou výhodou je, že nemusíme za nimi cestovať na ich domovskú scénu do vzdialených miest, ale že umelci pričádzajú k nám.

Tak to bolo aj v Seni v nedeľu 6. apríla, keď herečky **Andrea Profantová Zimányiová**, **Andrea Karnasová** a **Bibiana Ondrejková** priniesli „Všetko o ženách“, úspešnú komornú hru zo súčasnosti z pera chorvátskeho dramatika Mira Gavranu. Do hľadiska kultúrneho domu si v nedeľný večer našlo cestu aj nemalo mužov, ktorí tak mohli spoznať nežné pokolenie rôzneho veku bližšie a možno sa dozvedeli „aj to, na čo sa žien báli opýtať“.

Avšak prísť na vidiek s divadelným predstavením nie je len tak.

Divadlá na návšteve

Krok si treba premyslieť hlavne dramaturgicky. Neodporúča sa, aby sa dedinskému publiku ponúkla absurdná tragédia či vzťahová dráma, kde by figurovali odvážne scény alebo priveľa vulgarizmov. Preto sa medzi najúspešnejšie produkcie posledných rokov ponúknuté divákovi v našom regióne zaradil muzikál *Zem pamätá* z repertoáru Slovenského komorného divadla v Martine, ktorý zavítal do Kultúrneho domu vo Valalikoch.

Matúš Grega, protagonista muzikálu o Duchoňovi

Všetko o ženách sa dozvedeli v Seni...

Ide v podstate o čínoherný životopis speváka Karola Duchoňa, ktorého 40. výročie úmrtia si v tomto roku pripomíname, popretkávaný muzikálovými číslami jeho najväčších hitov. V hlavnej úlohe sa predstavil herec SKD **Tomáš Grega**, ktorý celé pred-

stavenie odchodil na bežiacom páse, odohral a autenticky odspieval. Že bol v ten deň chorý, nebolo na jeho výkone vôbec badať. Vďační Valaličania odmenili neutíchajúcim aplauzom celý súbor SKD, ktorý 14 rokov úspešne viedol rodák z tunajších Košťan, **František Výrostko**.

Anton Oberhauser, foto SKD a obec Seňa

Obnovili Deň múz

Na pôde Základnej školy Trstené pri Hornáde s radosťou privítali nádejné talenty zo siedmych škôl okresu Košice-okolie na okresnej súťaži Deň múz.

Obnovili ju tu po šiestich rokoch prestávky. Mladí umelci na 23. ročníku predviedli silu tvorivosti, krásu slova, spevu i farieb. Školou sa ozývali nádherné tóny a krásny spev ľudových piesní. Maliari vyzdobili svoje diela farbami a čarovnými ťahmi štetcov. Rý-

mami a rôznymi umeleckými prvkami svoje umelecké texty rozozvučali prozaičmi. Fantázii dali školáci z Čejčovic, Družstevnej p. H., Hanisky, Skároša, Trsteného, Valalík a Ždane rozlet na určené témy: Najlepší kamarát pre 1.-3. ročník, Láskové ruky (4.-6. roč.) a Ostrov šťastia (7.-9. roč.). Veru, bolo sa na čo pozeráť i počúvať. Sponzorský súťaž v podobe občerstvenia podporila obec Trstené pri Hornáde, knižné ceny pre víťazov dodalo OZ rodičov pri miestnej ZŠ. **mflor, ZŠ**

Kreativita tu a teraz

Koscelek pri obecnom úrade?

O štyroch hradných bratoch

Na hrad Skároš sme nadabli počas májového pochodu, ktorý na jeho „brata“ - hrad Sokol pri Kysaku - organizovala tamjšia obec. Milo prekvapená som sa na zaujímavých náučných tabuliach dočítala, že vedno s hradmi v Obošovicach a Kysaku patrili od 13. storočia do systému strážnych a útočistných pevností na našom území. A že v 21. storočí majú niečo spoločné. Dlho, predtým spali pod vrstvami suty. V prípade Obošovic a Sokola sa situácia radikálne zmenila. Obnovou priam zázračne vstávajú zo zeme a stávajú sa obľúbeným miestom túr a vychádzok. Obce sa totiž zapojili do národného projektu podporujúceho zamestnanosť Rómov prostredníctvom obnovy kultúrneho dedičstva - konkrétne „zabudnutých“ hradov.

Chystá sa na takýto počin aj Skároš? Jeho starosta **Lubomír Vranka** redakcii Abovského hlásnika odpovedal: „V súčasnosti nie. Potrebujeme dokončiť iné projekty. V budúcnosti však nevylučujem. Hoci - v prípade, že by sme získali financie - dáme prednosť archeologickému výskumu miesta s názvom

Koscelek priamo v našej obci. Má sa nachádzať pod parkoviskom pri obecnom úrade, neďaleko terajšieho kostola. Pri zemných prácach nás naň upozornili archeológovia. Sám som bol prekvapený, keď som sa o tomto možnom objekte dozvedel.“

Katarína Čánová

Pred tromi rokmi viditeľných len pár kameňov, teraz sa z neho stáva dominantu na impozantnom mieste Slovenského rudohoria. Hrad Sokol, na ktorom sa spomína aj jeho brat - hrad Skároš.

Podoby mája

Náš jediný festival omladol

Prvý máj ako sviatok práce, výročie konca druhej svetovej vojny, máj ako lásky čas a stavenie májov – to všetko sa podľa starostu **Michala Rečku** stretáva ako paleta farieb v mysliach obyvateľov Čane, ale nielen ich, v dňoch piateho mesiaca roka. „Chcel by som, aby stavenie mája a folklórny festival ľudí zbližoval,“ vraví.

Pár stoviek metrov dlhý „had“ sa v nedeľu 4. mája o pol tretej vydal

Deti z MŠ si podmanili návštevníkov

spoza budovy obecného úradu po uliciach obce až k amfiteátru. Na čele kráčalo osem silákov nesúcich strom vyzdobený do podoby mája. Za nimi desiatky folkloristov, speváčok a spevákov.

Starosta si dal sám tú námahu a deň pred podujatím vytipoval v lesoch pri Skároši brezu, ktorá poslúžila ako májka. „Keď nájdem vhodný strom, pozriem si kataster, zistím, komu patrí daný pozemok a s majiteľom sa dohodneme,“ hovorí Michal Rečka. Následne traktor dovezol strom do Čane. Po príchode pestrofarebného sprievodu na námestie ho silní muži vztýčili a upevnili do stojana. Na svojom mieste zostal, kým si jeho listy udržali sviežozelenú farbu.

Program 3. ročníka Čanianskeho folklórneho festivalu obohatila speváčka **Hanka Servická a Bakšanske Parobci**, súbory z regiónu aj spoza jeho hraníc. Premiéru malo folklórne pásmo súboru **Domovina** založené na návrate vysťahovalcov z Ameriky, ako prezradil **Lukáš Slot**, jeho člen a dramaturg.

Hoci po večer sprchlo, ľudia sledovali program spod štiatov a všetky plánované čísla prebehli podľa plánu. A keďže sa v tomto roku na samom začiatku festivalu predstavili aj deti z materskej školy, v publiku bolo postarané

aj o účasť mladších ročníkov. Kultúrna komisia a starosta ako organizátori veria, že to tak bude aj v budúcnosti.

ao/ls

Tradícia stále živá

Stužky pestré zapletané, briezky pekne vyzdobené lahodili oku v takmer každej obci. Máj niekde menší, inde 23-metrový (taký postavili v Kokšovce-Bakši). Tradícia stavenia mája spája všetkých – chlapov, čo hrdo nesú májku na čestné miesto, dievčence, ktoré májku radostne zdobia, škôlkarov a žiakov ZŠ, čo odvážne recitujú

a tancujú v kultúrnom programe, folklórne skupiny, ktorých ľudové piesne znejú dodaleka a všetkých ostatných, ktorý sa s úľubou na to pozerajú. Nechýbajú ľudové sprievody obcou, obľúbený je napríklad v Skároši. Do výšav k oblakom postavili májku v Haniske, Nižnej Hutke, Vyšnej Myšli, Seni či Sokolanoch.

mflor

Zdobenie májky v Skároši

Priniesli smiech a radosť

Kedy sú deti najšťastnejšie? Keď sa môžu slobodne a dosýta vyšantit na nafukovacích hradoch, kolotoči či v pene od hasičov. To všetko mali v Sokolanoch na obľúbenej akcii Deň detí a rodiny.

Celodenný pestrý program 24. mája odštartovali otvorením nového detského ihriska. Pri strihaní červenej pásky živo asistovali deti z materskej školy. Tie si pripravili aj milé vystúpenie na pódiu, pridali sa aj ich starší kamaráti zo ZŠ. Folklórny súbor **Sakalčane** priniesol divákovi

kus tradície a dobrej nálady. Záver patrilo energickému tancu dievčat zo skupiny **Gipsy Angels** pod vedením rozvojovej pracovníčky **Viky Gažiovvej**. K zábave prispeli aj rôzne súťaže so sladkými odmenami, volejbalový turnaj a kúzelník **Gabi**. Nebola núdza ani o chutné občerstvenie. Areálom sa celý čas niesol detský smiech a spokojnosť rodičov, za čo patrí veľké poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii podujatia spájajúceho rodiny.

mflor, ocú Sokolany

Deti slávnostne otvorili detské ihrisko

Penový šou pripravil miestni dobrovoľní hasiči

Polievky zohrievali návštevníkov Sene

Ani chladné počasie nám nezabránilo, aby sme si užili spoločné chvíle plné radosti a dobrej nálady! A vychutnali si výborné polievky!

Veru tak, na priestranstve pri Kultúrnom dome v Seni to voňalo tradičnými aj menej známymi polievkami, ktoré pripravilo 12 družstiev. Držková z jedálne ZŠ, fazuľová tímu z Belže, halászlé od Doniho či poctivý hovädzí guláš dobrovoľných hasičov. Mňam. Návštevníci mohli ochutnať aj maďarské ragú, ktoré uvaril kolektív obecného úradu, boršč ZŠ Seňa, fazuľovicu obce Kechnec i bravčový guláš Roma tímu. Folklórna skupina Rozmaring zas potešila milovníkov exotiky mexickou páliovou čili polievkou. Veľký úspech zožal poctivý babgulyás od materskej školy i Polievka starej mamy športovcov z TJ Maratón Seňa.

Kotlečky ukrývali chutné polievočky

Každé družstvo prinieslo svoj jedinečný rukopis a hoci sa nevyhlasoval oficiálny víťaz, všetci účastníci boli

Deti vyrábali sviečky z vosku

ocenení potleskom, úsmevmi a prázdnymi miskami. „Polievkový festival u nás patrí k zaužívaným tradíciám. Polievku tu neberieme ako jedlo, ale ako symbol domova,“ povedala pre TV Ahoj starostka **Marcela Gallová**, ktorá navarila demikát.

Atmosféru dotvárali nielen vône, ale aj hudba a tanec. Vystúpili deti zo škôlky a školy, **ZUŠ Valalíky, FS Rozmaring a MSS Tušičan. Pavol Ceibák** s doprovodom oživil piesne Gejza Dusíka. Tancom sa zohrievalo pri rez-

kej muzike **Rendošovcov**. Návštevníci mohli obdivovať aj remeselnú zručnosť domácich tvorcov - od keramiky, háčkových či drevených dielok až po ukážky tradičného kováčstva. Deťom vynikajúcu zábavu robil maskot Vranko. Festival navštívili aj zlatí chlapci z HC Košice s majstrovským pohárom.

Polievkový festival v Seni opäť dokázal, že aj jednoduchý pokrm ako polievka môže spojiť komunitu a ukázať bohatstvo našej kultúry.

mflor, ocú Seňa

Obec nehrdzavie

Tridsiaty Valalický jarmok, spojený už po niekoľkokrát s dňami obce, sa tento rok odohral približne o týždeň skôr ako obvykle. Dôvodom bolo zladenie kalendára s najväčším ťahákom sobotňajšieho popoludnia, prešovskou kapelou **Hrdza**, o ktorú mali vo Valalikoch

veľký záujem. A naozaj, tí, čo si ju prišli vypočuť, neľutovali.

Predstavil sa aj folklórny súbor Vranovčan a celá plejáda domácej valalickej kultúrnej scény, od Kadlubka a Paradňích ňevest cez dychovkou až po žiakov jubilujúcej základnej umeleckej školy.

Kapela Hrdza, možno navzdory svojmu rýdzo slovenskému názvu a hudbe, je na scéne už 26 rokov

Jarmok obohatilo vyhodnotenie športových súťaží a súťaže o najkrajšiu záhradku, tombola, výstava hydiny a vtáctva drobnochovateľov a stánky mnohých remeselníkov. „Deťom sme pripravili tvorivé dielne zamerané na zdobenie perníkov,

modelovanie z hliny či výrobu z páľky, pričom viacerí remeselníci k nám zavítali z obcí regiónu Hornád,“ povedala **Martina Matiová**. V knižnici, o ktorú sa stará, bol zriadený mozog podujatia, niečo ako „generálny štáb.“

tob

Regina Fashion Week

Móda v kombinácii s ochranou prírody a tvorivosťou. Neobvyklé modely šiat sa zrodili na Základnej škole v Čani. Navrhli ich miestne žiačky a žiaci a to tak, že využili odpadový materiál – staré letáky (na snímke), vrecia na odpad, igelitové vrecká, kartón, polystyrén, PET fľaše, staré šaty či trblietavé pásky z oslavy. Okrem šiat vznikli i plastové kytice či čelenky. Učiteľky **Lucia Dugosová** a **Katarína Lubinská**, ktoré spolu

s ďalšími kolegami stáli za týmto projektom prepájajúcim rôzne vyučovacie predmety, predstavili spolu s modelkami a modelmi zaujímavé výtvary priamo v živom vysielaní televíznej Reginy. Moderátorka pripodobnila malú módnú prehliadku k „Regina Fashion Weeku“. Modely zostávajú vystavené priamo v škole.

red/zš, reprofoto FB STVR

Recyklované šaty z letákov

Na kynologickej mape sveta

Po okrajoch futbalového ihriska je rozmiestnených šesť červených kynologických zásten. Súťažiaci pes ich postupne obieha pod vedením svojho psovoda, ktorý kráča stredom trávnej plochy. Za šiestou zástenou sa skrýva figurant so špeciálnym spevneným rukávom, odolným voči psím zubom. Na povel „Drži!“ pes vyskočí a zahryzne sa do rukáva. Na povel „Pusti!“ musí stisk čelustí uvoľniť. Nato figurant zaútočí a pes sa musí brániť. Hodnotí sa schopnosť ovládať svoj temperament, rozhodnosť či sila štvornohého súťažiaceho.

Aj takto prebieha disciplína obrana na kynologických pretekoch. Univerzálne psy, hlavne nemecké a belgické ovčiaky, na nich musia dokázať svoju všestrannosť, mnohé súťažia okrem obrany aj v poslušnosti a stopovaní.

Na prelome mája a júna sa konali na štadióne v Čani národné majstrovstvá Zväzu športovej kynológie SR. Organizačný tím domáceho kynologického klubu (KK) na čele s **Martinom Kováčikom** odviezol výbornú robotu, čo potvrdil aj rozhodca **Jiří Tichý** z Moravy. Potvrdil, že športová kynológia je veľmi nevyspytateľná, menej predvídateľná než „ľudské“ disciplíny. „Nikdy neviete, čo môže psa vyviešť z miery.“ Môže to byť aj teplé počasie tak ako v Čani, kde po chladnom máji zažili súťažiaci už ozajstné leto.

Zuzana Pravdová, tiež členka KK Čaňa, sa výborne zhostila moderovania akcie. Prezradila, že najväčšia výzva nespočívala ani tak v organizácii ubytovania a ďalšieho zázemia pre účastníkov. „Skôr sme sa obávali iného. Takúto veľkú akciu sme tu ešte ni-

V pretekoch záleží na mnohých faktoroch, vrátane počasia a momentálnej nálady psa

kdy nemali. Aj na futbalovom štadióne sme boli prvýkrát. Bez našich dobrých vzťahov v KK Čaňa aj mimo neho by sme to nezvládli. Veľmi nám pomohla kolegyňa, kamarátka tiež z našej brandže. Aj vďaka nej sme si dokázali

lepšie predstaviť, ako bude celá akcia na futbalovom trávniku prebiehať, ako to celé usporiadať, koľko času treba na súťažné predstavenie psa, aké dlhé majú byť prestávky. Všetci pred akciou aj počas jej troch dní odviekli neskutočne skvelú prácu.“

Na stopovanie sa štvornohí súťažiaci presúvali do terénu k Slancu, aj táto premiérová spolupráca sa vydarila. Veľké poďakovanie patrí aj obci Čaňa za podporu podujatia, ako aj nemalému množstvu ochotných sponzorov, vďaka ktorým čakali na ocenených súťažiacich hodnotné ceny. Samozrejme, chýbať medzi nimi nemohlo kvalitné psie krmivo.

A asi najväčšiu radosť mali šampióni a zástupcovia, ktorých zväz nominoval na majstrovstvá sveta.

Anton Oberhauser, foto KK Čaňa

Nástup súťažiacich

Haniščanská kosa

Benzínová kosačka či elektrický krovínorez sa v Haniske nenosí. Tu obľubujú starú klasiku – ručnú kosu, šikovne vyklepanú a nabrúsenú. A ako to chlapcom s ňou ide, predviedli na 5. ročníku súťaže v kosení.

Na trávnej ploche na ulici Domb 31. mája súťažilo šesť Hanišťanov a jeden kosec zo Sokolian. Skúsená porota hodnotila rýchlosť kosenia, ale aj kvalitu. Preto nevyhral ten, čo pokosil svoje poličko najrýchlejšie, ani ten, čo

ho pokosil najkrajšie. Z víťazstva sa tešil 17-ročný **David Beneš**, ktorý sa súťaže zúčastňuje už od jej nultého ročníka. Podujatie zorganizovala folklórna skupina **Haniščane**, okrem spevu jej pekné členky ponúkali prítomným chlieb s masťou, cibulou, slaninou, klobásku i nejaký ten pohárik. Pripravili aj cenu útechy – fľašu pravej žinčice. Vecné ceny do súťaže venovala obec Haniska.

Miloš Barcal / red

Pokosená tráva, výborné miesto na šantenie detí

Prevetráli bicykle

V Haniske dostala zelenú športová aktivita – obecná cyklotúra. Prvá májová sobota bola tým správnym časom na prevetrávanie bicyklov. Sedem odvážlivcov so starostom sa vydalo na 27 km trasu po poľných cestách z Hanisky

cez Belžu a Gyňov do Trsteného pri Hornáde a späť. Sprezdvádzali ich výnimočné scenérie, aj tempo mali akurátne, pretože celú trasu absolvovala aj doteraz najmladšia účastníčka, šesťročná Johanka Kováčová. Zaslúžene si po takomto výkone všetci pochutnali na opekaných maškrtách.

Na otočke v Trstenom pri Hornáde

Miloš Barcal

Kam v lete?

Náš región ponúka veľa aktivít. Stačí si vybrať

Čo býva v lete, neopakuje sa počas celého roka. Užime si ho plnými dúškami! Podujatia v našom regióne Hornád sa krásne rozkošatili, tak ako toto krásne ročné obdobie. Aj samotná príroda ponúka krátke či dlhšie túry vychádzky.

- Dni obce **Geča** (770 rokov) na futbalovom ihrisku v piatok **11.** a sobotu **12. júla** s podporou KSK
- Slávnosť na Koscelku medzi **Nižnou** (755 rokov) a **Vyšnou Myšľou** (700 rokov) v nedeľu **20. júla**, vystúpia okrem iných Rolland z Čirča, FS Železiar a domáca MSS Raboľ
- V **Trstenom pri Hornáde** (810 rokov) chystajú v rámci Odpustových slávností sv. Anny letné kino na sobotu **26. júla** u Gagarina. Tam sa zábavný večer aj s Mariánom Čekovským koná vo štvrtok **28. augusta**
- Deň obce **Gyňov** (770 rokov) v sobotu **9. augusta** na ihrisku. Hviezdou bude Eva Máziková a hudobno-zábavná dvojica Zarubáný klín. Moderuje Miloš „Gesker“ Petráš
- V **Haniske** chystajú na nedeľu **17. augusta** Leto v parku – podujatie určené hlavne pre rodiny s deťmi. Deň obce sa následne uskutoční v sobotu **23. augusta**. Predstavia sa okrem iných Mafia Corner a cimbalová hudba Primáš.

- Deň obce **Čaňa** v piatok **29. augusta** okrem tradičného denného programu ponúkne Ščambu a veľké prekvapenie na záver
- Vo **Vyšnej Myšli** chystajú túlavé kino na ihrisku – v piatok **29. augusta** pre deti a v sobotu **30. 8.** pre tínedžerov i dospelých. Furmanské preteky sa konajú v sobotu **6. septembra**.
- **Ždanianský jarmok** je na programe v sobotu **30. augusta**. Bežecské preteky obcou budú v nedeľu **14. septembra**.
- V **Skároši** chystajú na **30. augusta** Prechod slanským pohorím a **6. septembra** sa tu v amfiteátri konajú Abovské folklórne slávnosti
- Sokolany sa rozlúčia s letom **6. septembra**.
- po prvýkrát Hutčanska 5 s vierou – beh **Nižnou Hutkou** plánujú na **13. septembra**

- Vychádzka ku štrkoviskám v Geči
- Denné letné tábory OZ Svet koní na farme vo Vyšnej Myšli. Výcvikové skokové tábory v júli aj auguste. Viac info na www.svetkonisk.sk

- Výlety na Skalku v Nižnej Myšli, k sútoku Torysy a Hornádu pri Nižnej Hutke, prechádzka skároškými lúkami
- Vychádzka z Belže okolo unikátneho Belžianskeho dubu do Gyňova
- Vychádzka z Gyňova na Čanianske jazerá či z Nižnej do Vyšnej Hutky a späť
- Splavovanie Hornádu kajakom zo Ždane do Trsteného a do Maďarska. Pomôže vylepšená aplikácia www.kajak.app
- Cyklovýlet z Čane cez Gyňov do Trsteného k morušovej aleji v blízkosti maďarskej obci Kéked

Oznámenie o vyhlásení výberového konania

Obec Valaliky v zmysle §5 ods. 1 zákona č. 552/2003 Z.z. vyhlasuje výberové konanie na obsadenie pracovnej pozície:

zodpovedná osoba za poskytovanie sociálnych služieb v Dennom stacionári prof. Hlaváča so sídlom Kostolná 3, Valaliky.

Termín na podanie žiadosti o zaradenie do výberového konania je do 9. júla 2025. Bližšie informácie sú zverejnené na webovom sídle www.valaliky.sk.

Dôchodcovia olympionici

Až 150 seniorov z 18 obcí okresu si to 6. júna namierilo do športového areálu v Čani na už 13. ročník Okresnej športovej olympiády seniorov okresu Košice-okolie. Obľúbené podujatie prišli pozdraviť predsedníčka ZO Jednoty dôchodcov Slovenska Čaňa **Kvetava Szilágyiová**, starostovia viacerých obcí i predsedníčka predsed-

níčka Okresnej organizácie JDS Košice-okolie **Bernadeta Kažimírová**. Súťažilo sa v štyroch športových disciplínach. Nešlo ani tak o výsledky, ako skôr o ducha fair-play a spolupatričnosti. Hlavným organizátorom olympiády bola ZO JDS Čaňa za finančnej podpory obce.

ocú/tob

Ultramaratón s aprílovým počasím

Z roka na rok populárnejší 117 km Ultramaratón Miskolc – Košice si opäť nenechali ujsť bežci z Nižnej Myšle.

Počas behu 5. apríla zažili tri ročné obdobia – ráno o siedmej na štarte mali krásne slnko, na piatom úseku ich chytila búrka a ochladilo sa o 15 stupňov, do cieľa bežci dobiehali pri teplote 5 stupňov. Z celkového počtu 23 štafiet sa naša štafeta zložená z členov Športového klubu Nižná Myšľa: **M. Lukáč, T. Lacko, V. Vasil, P. Kračún, M. Bugorčíková, K. Baltesová, M. Palko, K. Jenčíková, E. Karvanská a V. Vasiľová** umiestnila vo vynikajúcom čase 10:52:24 na 8. mieste.

„Účastníkmi boli aj štafety z Košíc, Katovic, Ostravy, Trebišova, ale naša obec ako jediná reprezentovala

samosprávu. Boli sme aj partnerom pri organizovaní celého podujatia a zabezpečovali občerstvovacu stanicu na ulici Široká,“ približuje starosta Nižnej Myšle **Miroslav Sisák**. „Občerstvenie a reguláciu premávky zabezpečovalo naše DHZ, poslanci obecného zastupiteľstva, pracovníci obecného úradu a ďalší dobrovoľníci. Títo ľudia sa počas šiestich hodín bezodplatne starali o ľudí v sťažených podmienkach. Všetkým úprimne zo srdca ďakujem.“ Na záver 7. ročníka ultramaratónu Nižná Myšľa v zastupení pána starostu odovzdávala aj cenu – repliku hlinenej nádoby z archeologickej lokality – pre najlepšieho bežcu a bežkyňu.

mflor, ocú Nižná Myšľa

Starostlivý tím dobrovoľníkov

Geča stúpa

Boli úspešní. Futbalisti FK 73 Geča zvíťazili vo svojej skupine Juh 5. futbalovej ligy dospelých hráčov Východoslovenského futbalového zväzu. O titule rozhodla ich remíza 0:0 na pôde najväčšieho konkurenta, Družstevníka Malá Ida. Keďže Gečania predošlý zápas s Malou Idou doma vyhrali, udržali si pri rovnosti

bodov prvé miesto v tabuľke. Postup spečatili výhrou v poslednom kole v Horeši.

Podľa starostu Geča a veľkého futbalového priaznivca **Patrika Rusňáka** sú obec, sponzori a najmä hráči rozhodnutí absolvovať celú sezónu vo IV. lige v nastávajúcej sezóne čo najlepšie.

ao, foto FB FK 73

Rekordná účasť na charitatívnom behu

Občianske združenie Športový klub Nižná Myšľa pod vedením Sone Neckárovej zorganizovalo v Nižnej Myšli po druhýkrát charitatívny celosvetový beh Wings for Life World Run 2025.

Vynikajúca atmosféra a krásne slnečné počasie vládlo počas celého podujatia s rekordnou účasťou 60

Jedna zo 60 šťastných bežcov

Monika Floriánová

Pre veľkých i malých

V kalendári bežeckých pretekov má svoje pevné miesto aj obľúbený Beh Vyšnou Myšľou.

Organizátori BKO Vyšná Myšľa a obec pripravili tentoraz o kilometer kratšiu trať ako po minulé roky. Náročný 6 km kopcovitý okruh sa 7. júna odhodlalo najlepším časom pokoriť 56 bežcov. Skôr ako odštartovali, uctili si spomienkou zosnulého starostu **Mareka Habibu** a udelili mu in memoriam čestné členstvo v miestnom bežeckom klube. Sklenenú plaketu vďačne prevzala jeho manželka **Margita**.

Najrýchlejším bežcom 19. ročníka sa stal **Erik Repák** z BKO Vyšná Myšľa,

ktorý časom 21 minút a 38 sekúnd obhájil minuloročné víťazstvo. Z 13 žien prvá do cieľa dobehla **Monika Bugorčíková** z Košíc s časom 30:58. Dvakrát si okruh vychutnalo sedem štafiet.

Vyšnoumyšlianský beh nie je len pre dospelákov, zapájajú sa doň aj deti od troch rokov. Samozrejme, sú pre nich pripravené kratšie trasy v dĺžkach 60, 100, 200, 400 a 800 metrov. Vyše 60 detí malo z podujatia dvojakú radosť, keďže beh bol spojený s oslavou dňa detí. Na futbalovom ihrisku im radosť vykúzlili skákací hrad, tombola či cukrová vata.

Monika Floriánová, foto BKO VMy

Je odštartované

Abovský hlásnik, štvrtročník Regionálneho združenia obcí Hornád. Adresa: Osloboditeľov 22, Čaňa, IČO: 319 65 041, **redakcia:** Communication House, s.r.o., **adresa:** Havanská 19, 040 13 Košice, **e-mail:** regionhornad@gmail.com, **web:** www.regionhornad.sk, **vedúca redaktorka:** PaedDr. Katarína Eva Čániová – tel: 0905 812 883, **predseda redakčnej rady a redaktor:** Mgr. Anton Oberhauser – tel. 0905 497 971, **redaktorka:** Ing. Monika Floriánová, **redakčná rada:** Ing. Miloš Barcal, Ing. Ján Kokarda, Ing. Štefan Petrík, Michal Rečka, Mgr. Denisa Vargová, JUDr. Ľubomír Vranka, **distribúcia** - Obecný úrad Ždaňa, tel. 055/698 00 21. Vychádza ako štvrtročník pod registračným číslom EV 3592/09, ISSN 1339 - 2549, **sadzba:** Jozef Veselý - FOGRA studio Košice, **tlač:** ROTAPRINT, s.r.o. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie.